

Arvskifte och bodelning

En god man, förvaltare eller förmyndare (nedan kallade **ställföreträdare**) som deltar i arvskifte eller bodelning för den enskildes räkning ska inhämta överförmyndarnämndens samtycke till fördelning i skiftet och bodelningen. Detta framgår av lag, föräldrabalken 15 kap 5 §.

Ställföreträdarens uppdrag i boet

Har en omyndig eller en person som har god man eller förvaltare (huvudman) del i ett dödsbo eller något annat oskiftat bo (såsom efter skilsmässa eller separation enligt sambolagen), ska ställföreträdaren vårda den enskildes rätt i boet. Detta innebär att ta tillvara den enskildes rätt och se till att denne tilldelas rätt andel enligt lag eller testamente m.m.

Åtgärder för förmyndare/god man/förvaltare

En boutredning skall alltid avslutas genom bodelning och arvskifte eller genom avtal om sammanlevnad i oskiftat bo.

- 1) Som ställföreträdare ska du se till att bouppteckning sker senast 3 månader efter dödsfallet och att den inlämnas till skatteverket för registrering.
- 2) Så snart överförmyndarnämnden via skatteverket eller på annat sätt fått del av bouppteckning och underrättats om att omyndigt barn eller huvudman är delägare i ett dödsbo begärs en *arvskifteshandling* av ställföreträdaren Enligt föräldrabalken 15 kap 2 § ska skifte med anledning av dödsfall äga rum *så snart som möjligt*.
- 3) Om dödsboets fastighet eller bostadsrätt ska säljas under boutredningen krävs överförmyndarnämndens tillstånd till detta. Ansökan om sådant tillstånd görs av ställföreträdaren. Se informationen ”om åtgärder med fastighet m.m.” på vår hemsida under ”Blanketter/information”.

- 4) En ställföreträdare får inte för barnets/huvudmannens räkning avstå från arv eller testamente. Detta innebär att ett testamente aldrig får godkännas av ställföreträdaren. Om testamente finns ska förmyndaren, gode mannen eller förvaltaren istället endast *ta del av detta* för barnets/huvudmannens räkning och vid behov göra förbehåll för dennes laglott.
- 5) Den enskildes samtycke: Om den enskilde har fyllt sexton år ska han eller hon lämna sitt samtycke till åtgärden. Samtycket kan lämnas på ansökningshandlingen eller på separat handling.
Om den enskilde p.g.a. sitt hälsotillstånd saknar förmåga att yttra sig ska detta framgå av läkarintyg.

God man vid motstridiga intressen

Förmyndare/god man/förvaltare som är delägare i samma dödsbo som omyndiga barnet/huvudmannen får inte själv företräda honom/henne. En särskild god man måste förordnas. Begäran om sådan god man ska göras hos överförmyndarnämnden. Förslag på lämplig person som är villig att åta sig uppdraget kan lämnas. Beslut om att förordna gode mannen fattas av överförmyndarnämnden.

Handlingar till överförmyndarnämnden

För att överförmyndarnämnden ska kunna pröva ansökan om samtycke till fördelning i arvskifte eller bodelning ska följande handlingar sändas till överförmyndarnämnden.

- Ansökan från ställföreträdaren (blankett nedan)
- Kopia av den inregistrerade bouppteckningen inkl ev. testamente
- Bodelning och arvskifte i original och en bestyrkt kopia eller två bestyrkta kopior. OBS! Innan skiftet ges in till överförmyndarnämnden måste det vara undertecknat av samtliga dödsbodelägare inkl ställföreträdaren.
- Redovisningsräkning för boets förvaltning för tiden från och med dödsdagen till och med skiftesdagen.
- Värderingsutlåtande för fastighet, tomträtt, bostadsrätt, värdefullare lösöre.
- Om dödsboets fastighet/bostadsrätt säljs innan boets skiftas ska ställföreträdaren ansöka om överförmyndarnämndens samtycke till detta enligt informationen ”om åtgärder med fastighet m.m.”. Då krävs undertecknat köpekontrakt/överlåtelseavtal och ett opartiskt värderingsutlåtande.
- Fullmakt från ställföreträdaren kan behövas om dödsboet företräds av annan person/delägare.

Redovisning av skiftet

I samband med att överförmyndarnämnden lämnat sitt samtycke till arvsfördelningen begärs att ställföreträdaren inkommer med ett bankbevis som styrker att barnet/huvudmannen fått sitt arv insatt på sitt bankkonto. Om arvet överstiger ett basbelopp ska utbetalaren, enligt föräldrabalken 16 kap 11 §, ansvara för att tillgångarna sätts in på ett överförmyndarspärtrat konto

Skifteshinder

Om dödsboet inte avslutats inom sex månader efter bouppteckningen, och man inte har ingått avtal om sammanlevnad i oskiftat bo, måste ställföreträdaren enligt lag föräldrabalken 15 kap 3 § lämna en skriftlig redogörelse till överförmyndarnämnden om anledningen till detta. Sådan redogörelse ska därefter och fram till att skifte skett eller avtal om sammanlevnad i oskiftat bo ingåtts, lämnas var sjätte månad. Ett avtal om sammanlevnad i oskiftat bo ska även godkännas av överförmyndarnämnden.